

HIV / AIDS hakkında bilmemiz gerekenler

HIV (İnsan Bağışıklık Yetmezliği Virüsü) insan bağışıklığını bozan bir virüstür. AIDS (Kazanılmış Bağışıklık Yetmezliği Sendromu) vücudunuza HIV virüsü bulaştıktan sonra gelen aşamadır ve vücut yakalandığı bir dizi hastalığa karşı savaş veremez hale gelir (BBC).

Diğer bir deyişle HI(V)irüsü vücudunuza girdiği an vücudunuza giren virüs miktarı ve koşullarına bağlı bir hızla vücudunuza yayılarak vücudunuzun hastalık ve mikroplara karşı geliştirdiği bağışıklık sistemine saldırır. Normalde insan vücudu hastalık ve mikroplara karşı güçlü savunma sistemine sahiptir, vücuda giren mikrop ve virüslerle savaşarak onları yener ve normal sağlığınıza kavuşursunuz. Her nasılsa HIV'e karşı vücut savunma sistemi çalışmıyor. Böylece HIV virüsü vücudunuzda sessiz sakin bir şekilde yayılırken vücudunuzun savunma sistemini de yok ediyor. Dolayısı ile her gün maruz kaldığımız milyonlarca mikrop sağlıklı insanı hasta etmezken, HIV dolayısı ile savunma sistemi yok edilen insanın ölmesine, kanser olmasına neden olur. Ancak bu virüsü taşıyan insanlar HIV tedavisi alındığında bu süreç daha yavaşlar, HIV'le daha uzun ve sağlıklı yaşam sürdürebilirler.

HIV virüsünü alan insanlar on yıl boyunca hatta daha uzun süre hiç bir belirti göstermeyebilirler. Bu virüsü taşıyıp taşımadığınızdan emin olmanın tek yolu HIV testi yaptırmaktır.

AIDS HIV hastalığının ileri (gecikmiş) aşamasıdır. (Bu çalışmayı daha çok hastalığın tanınıp tedbir alınmasına yönelik (Koruyucu - önleyici) amaçladığımdan teknik detaylara girmeyeceğim.)

HIV virüsü kimler açısından risk teşkil ediyor?

Her yaştan, her ırktan, her cinsiyetten, her milletten, her sosyo-ekonomik gruptan, her inançtan ve her kültürden insanların tamamı için risk teşkil etmektedir. Bazı kesimler tarafından iddia edildiği gibi sadece homoseksüel insanlara özgü bir hastalık değildir.

En çok risk altında olanlar:

HIV taşıyan biri ile korumasız seks yapan her insan risk altındadır. Korumasız seksin anlamı kondom kullanmadan yapılan vajinal, anal ya da oral sekstir.

HIV virüsü taşıyan birinin kullandığı iğne, şırınga ya da başka ekipman kullanarak vücutlarına uyuşturucu madde, vitamin, serum ya da ilaç gibi şeyleri vücuduna enjekte edenler

Bebekler annelerinin hamileliklerinde, doğum sırasında ayrıca anne sütü ile virüsü alabilirler

Virüsü taşıyan hastalara hizmet veren sağlık personeli ve diğer kişiler kan ya da vücut sıvısı yoluyla virüsü alabilirler.

HIV veya AIDS hastaları kaç yıl yaşarlar?

Bugün ilaçlarla etkili bakım uygulandığında bundan on yıl öncesine kadarki hastalara göre birkaç yıldan on yıldan daha uzun bir süreye yaşamaları mümkün. HIV tıbbi bakımı Virüsü vücuttan atmaya, iyileştirmeye yarayan bir tedavi değildir. Tıbbi bakım almayan HIV taşıyıcılarının (hastalarının) bir kısmı bu virüsle birkaç yıl yaşarken diğer bir kısmı çok daha uzun yaşamaktadır. Araştırmacılar küçük gruptaki HIV hastaları ile çalışıyor, bu insanların HIV virüsü taşıdığı halde on yıldan fazla bir süredir hastalanmamaktadır, dahası kendilerine HIV tedavisi de uygulanmamaktadır. Buna rağmen bunlar HIV taşıyıcısıdırlar ve başkalarına bu virüsü geçirebilirler.

HIV veya AIDS'in tedavisi var mıdır?

Hayır. HIV ya da AIDS'in iyileştirici bir tedavisi yoktur. Buna rağmen HIV'le mücadele eden bazı ilaçlar vardır ve bu ilaçlar HIV ve AIDS'li hastaların daha uzun süre ve sağlıklı yaşamalarına yardım eder.

HIV bir insandan diğerine nasıl geçer?

HIV bulaştığı kan, meni, vajinal sıvı ya da meme sütünün bir diğer insanın kan dolaşım sistemine şu yollarla:

doğrudan damara girmesi;

balgamsı sıvıların vajina, rektum, penis, ağız, göz, ya da buruna doğrudan girmesi;

ya da

derideki çatlak ve kesikler yoluyla girmesi sonucunda bir insandan diğerine geçer.

HIV virüsü tükürükle geçmez.

HIV sivrisinek, böcek ısırılmaları ile geçmez.

HIV şu yollarla yayılır:

- Kondomsuz yapılan vajinal, anal ya da oral seks.
- Ortak kullanılan iğneler, enjektörler veya iş, okul vs ortamlarda uyuşturucu, ilaç (insülün), vitamin, hormon, ya da ilaçlar.
- HIV taşıyıcısı anneler hamilelik, doğum sırası veya doğum sonrası emzirme yoluyla bebeğine bulaştırabilir.
- Küpe ve takılar için kulak, dil, burun, göbek vb bölgelere delik açarken veya dövme yoluyla (işlemler sırasında)
- HIV taşıyıcısı bireyler bu yukarıda saydığımız etkinliklerle diğerlerine bulaştırabilirler.

Birey hiç bir HIV belirtisi göstermese bile;

Kendisine HIV/AIDS teşhisi konmamış olsa bile;

fark edilebilir hiç bir virüs belirtisi taşımadığı durumlarda bile HIV taşıyıcısı virüsü bu etkinliklerle diğerine diğerine geçirebilir.

HIV hapşırma, öksürük, yeme ya da içme gibi yollarla, el sıkışma, sarılma, aynı tuvaleti kullanma, yüzme havuzu, sıcak banyo kullanımı vb. gibi yollarla geçmez.

HIV/AIDS küresel boyutta insanlığı tehdit etmektedir. Özellikle halen hastalığın tedavisine yönelik herhangi iyileştirme sisteminin geliştirilememiş olması insanları sadece bireysel boyutta değil toplumsal hatta küresel boyutta endişelendirmektedir. Turizm, ulaşım ve diğer teknolojik gelişmeler sonucu artık dünya küresel bir köye dönerken, dünyanın herhangi bir yerindeki bir gelişme, yenilik anında yayılmaktadır. Tabi ki bu yayılım her zaman faydalı olmamaktadır. Hele HIV/AIDS gibi hastalıklar doğrudan insanlar arası ilişkiden kaynaklanıyor olması bu yayılımı çok daha hızlandırma riski taşımaktadır.

Toplumlarda etnik ve kültürel değerlerin hızla zayıflaması, insanların özellikle de gençlerin kendilerini ve enerjilerini en etkin şekilde ortaya koymaya eğilimli oldukları yaş dönemi dolayısı ile bu riske çok daha açık olduklarını söyleyebiliriz.

Türkiye'de halen diğer ülkelere oranla hasta sayısının azlığı bizi yanıltmamalı. Rusya başta olmak üzere çevremizdeki Doğu Avrupa ülkelerinde sayı her geçen yıl katlanarak artmaktadır. Hastalığa karşı tek etkili yol korunma (kondom kullanımı) olduğuna göre özellikle gençlerin bu anlamda bilgilendirilmesi çok önemlidir. Okullarda cinsel eğitim verilmediğinden çocuk cinselliği yanlış kaynaklardan ve sağlıksız deneyimlerle öğrenmektedir. Bu durum gerek genci virüse karşı savunmasız bırakmakta gerekse sağlıksız ilişkiler yaşamasına ve ruhsal ve fiziksel yönlerden kendisi ve çevresi açısından riskli bir birey olmasına neden olmaktadır. Özellikle Virüsü alan kişinin belirti göstermemesi dolayısı ile de herhangi bir tedbir almadan birlikte olduğu diğer kişi veya kişilere de aktarmaktadır.

Araştırmalar alkol ve diğer uyuşturucu madde kullanımında bu konuda eğitilmiş ve bilinçli insanların bile korunmasız seksi tercih ettiğini ortaya koymaktadır. Dolayısı ile özellikle bu ortamlarda alkol ya da uyuşturucu almadan gerekli tedbirleri almanız, aksi takdirde çok daha ağır bedel ödemek zorunda olacağınızı unutmanız gerekir. Ayrıca ilişkide bulunduğunuz kişinin virüsü taşıyıp taşımadığından emin değilseniz bir HIV test merkezini ziyaret etmeniz sizin ve sevdiklerinizin sağlığı ve mutluluğu açısından hayati önem taşır.

İmdat Artan (SHU)

Kaynaklar

BBC

NASW

100 Questions and Answers about HIV/AIDS NEW YORK STATE DEPARTMENT OF HEALTH